

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194.

Pilati in naše kmetstvo

V nizu socialnih vprašanj, ki danes pretresajo vso sodobno družbo, je prav za prav vse jedno v pravični razdelitvi dela in dobrin, to se pravi: Vsako reševanje je utvara, dokler ni rešeno glavno vprašanje, namreč: Kako naj se pravično razdeli delo in kako naj se pravilno in pravično razdele dohodki iz tega dela?

Po svetu vidimo okrog rešitve tega vprašanja velikanske napore. Vsa tako zvana velika ideološka gibanja so v jedru samo poskus, kako zagotoviti čim največjemu številu za življenje sposobnih ljudi — resnično možnost življenja.

V našem listu smo že ponovno podčrtali načelo, da vsak človek z rojstvom dobi pravico do življenja. To naravno pravico je enakostanski razvoj človeške družbe tekom časa veliki večini odvzel, oziroma vsaj tako okrnil, da življenje širokih ljudskih plasti ni več življenje, ampak samo bedno životarjenje, nihanje med življenjem in smrtjo.

Zlo dvoresnosti

Prepričani smo, da bi bilo to nemogoče stanje že zdavnaj premagano in odstranjeno, ko bi se človeštvo vsaj v tem vprašanju povzpelo do iskrenosti. Žal se to doslej na svetu še ni nikjer zgodilo, veliki duhovi pa, ki skušajo s svojimi nauki to načelo uveljaviti, so izročeni zaničevanju in preganjanju.

Izza trenutka, ko so Judje sramotno pribili na križ Krista, ki je oznanjal nauk enakosti vseh ljudi v doslej najbolj popolni meri, ki je dvignil čast človečanstva do božje veličine in oznanjal odrešenje vsem, tudi socialno najnižjim in najbolj teptanim, se do današnjih dni zgodovina ponavlja z neusmiljeno doslednostjo. Zato vidimo, da danes živimo morda v hujši moralni in materialni krizi nego jo je človeštvo kdajkoli poznalo.

Krivda za to pa ne leži morda v preobledenosti zemlje, kakor bi radi nekateri dokazali. Saj vemo, da imamo na našem planetu še ogromne, velikanske predele za naselitev ugodnih in primernih tal, ki čakajo človeških rok. Vemo tudi, da človeški duh, ta silna tvornica življenjskih možnosti, vedno sproti izumlja sredstva in možnosti za čim udobnejše življenje.

Vse te velikanske prednosti in ugodnosti pa s svojim podlim pohlepom uničujejo tisti, ki naravnemu razvoju in plemenitemu prizadevanju z vsemi silami stavijo ovire, da bi zagotovili sebi premoč in si usuznjili čim največ sveta in človekovih delovnih sil. Ta podla, peklena dvoresnost, to popolno pomanjkanje čuta, da je človeštvo enota, skupnost, ki lahko samo s skupnim naporom uspeva, je vir in jedro vsega gorja. Dokler to zlo ne bo odpravljeno, je zaman vsako ugibanje o rešitvi socialnih vprašanj, so zaman napore posameznikov in manjših skupin. Življenje je neizprosno in zahteva brezpogojno spoštovanje naravnih zakonov.

Drugod in pri nas

Kar velja za človeštvo v splošnem, velja tudi za razmere pri nas. Saj Jugoslovani in posebej Slovenci nismo nobena izjema in smo podvrženi čisto istim naravnim življenjskim zakonom kakor ves svet.

Medtem pa, ko drugod vidimo, vsaj velike poskuse in napore, da bi človeštvo, recimo, vsaj v večjih skupinah rešilo socialni problem (— v tem vprašanju so namreč zajeta tudi vsa druga: narodno, kulturno, versko-naravno itd.), se nam zdi, da pri nas celo take volje manjka. V Italiji in Nemčiji skušajo s fašizmom dvigniti življenjsko silo in uvesti ter uveljaviti življenjsko pravičnost. Osebnost motri to prizadevanje s priznanjem ali odklonitvijo, to je vseeno: nekateri uspehov vendar nihče ne more zanikati. V Rusiji skušajo uveljaviti komunizem, ki je nekaterim najhujši pojem vsega zla, drugim nekak novodobni evangelij. Mi si ne lastimo sodbe o tem — niti ne o pravilnosti niti ne o vrednosti vseh naštetih poskusov in pokretov, pravimo pa, da za njimi vsemi tiči isto jedro: Kako zagotoviti človeku njegovo temeljno pravico?

Spričo vsega tega bi človek pričakoval, da bomo tudi mi poskušali najti pot, ki pelje v dežele Kanaana. Saj vemo in čutimo, da se pri nas sprehajajo armade brezposelnih, trume mladih in zdravih ljudi, ki hočejo delati in živeti. Vemo dalje, da bi naša zemlja z lahkoto preživljala vsaj štirikrat toliko prebivalstva kakor ga ima dandanes, ko bi bilo vse urejeno tako, kakor povedo idealni računi. Kljub temu te armade ne najdejo dela in zato ne morejo živeti, ampak životarijo in žalostno propadajo. Naša bilanca je torej — negativna. Življenjske moči trosimo in ubijamo, zraven pa hramo. Smo kakor kmet, ki mu na polju in travnikih manjka gnoja, gnojnica pa se mu razkrajja po kolovozih in zastruplja zrak.

Kmetsko gibanje

Ali je sploh še mogoč izhod iz tega položaja? Mislimo, da lahko prav mirne vesti odgovorimo na to vprašanje s pritrdilnim odgovorom. Kmetsko gibanje, oziroma ureditev družbe po načelih, ki jih to gibanje hoče uveljaviti, je edina in res uspešna rešitev. Kmetsko gibanje je namreč tisto, ki edino rešuje odnos človeka do človeka na podlagi in v smislu naravnih zakonov. Ono namreč ne priznava dela samo kot pravico, ampak naravnost kot življenjsko zahtevo. Zato pa nikakor ne dopušča kopičenja vrednot v grabežljivih rokah brezdelnežev, kakor n. pr. fevdalizem ali kapitalizem, temveč jih izroča preko združništva v skupno upravljanje in uživanje. Kolektivizacija kmetskega gibanja je torej etično višja in popolnejša kakor kolektivna načela komunizma. Kajti kmetska miselnost ne proglašala

družabne gmotne skupnosti kot ukaz kake vladajoče plasti, ampak kot naravni pogoj človeške blaginje.

Polovičarske gosenice

Seveda ne smemo misliti, da bo ta misel prodrila čez noč in tako rekoč mimogrede ustvarila raj na zemlji. Nikakor! Vsak uspeh zahteva borbe, zlasti borbe z lastnim, notranjim sovražnikom, ki je hujši od zunanjih. Te namreč lahko opazimo in se odkrito in brezpogojno borimo z njimi, notranji je pa pogosto skraja neviden, preden ga opazimo, je natrosil že toliko kuge, da je zastrupil in oslabil življenjsko udarnost mnogih, ki bi mu skraja lahko bili kos.

Ne smemo namreč pozabiti, da ni na svetu svetinje, ki se je ne bi lotila špekulacija. In kolikor vzvišenejši so ideali, toliko več je pijavk, ki bi rade iz njih sesale sok za utešitev svojega umazanega pohlepa. Tako tudi kmetska miselnost ni zavarovana pred temi gosenicami. Nič koliko je ljudi, ki jim kmetska miselnost in načela kmetskega gibanja služijo samo kot lestevica za čisto osebne in profitorske namene. Njih besede grme kakor jerihovske trombe. Povsod naglašajo, kaj je treba storiti in kako je treba storiti, ko pa pride čas preskušnje in bi morali pokazati eno samo dejanje, recimo čisto majhno in neznačno dejanje, ki ne ustreza popolnoma njihovim osebnim ambicijam, ki morda celo okrnjujejo njih gmotno razkosje, tedaj je ideje konec in vse se razblini v nedosegljivost.

Kmetje, ki gledate z odprtimi očmi, ali ste že srečali kdaj takega gromovnika? Kakor Mojzes na gori je dvigal svoj glas, dokler vas je potreboval — zase, ne morda za kmetsko gibanje! — ko ste se pa vi spomnili, da tudi česa potrebujete prav v imenu kmetskega gibanja, ste bili deležni samo — pomilovalnega nasmeha, češ da to ni dosegljivo.

Vidite, to so mrtvaške gosenice, ki živo truplo kmetskega gibanja razjedajo, zastrupljajo in razkrajajo tako strašno in tako zlobno, da imamo danes mesto enotne kmetske volje v Jugoslaviji peščico na peščice razdeljenih in med seboj sprtih ljudi, ki vpijejo za kmetski blagor, za kulisami se pa bore za korita, a kadar teh zmanjka, celo za pomije!

To je gorje, ki ga moramo kmetje premagati. To je jedro našega socialnega vprašanja. To je danes naša prva in največja vsenarodna naloga, ki se je moramo lotiti vsi. Od tega, če jo bomo izvršili in kako jo bomo izvršili, zavisi vsa naša bodočnost. Na prosto nam je dana: Ali čvrsto zdravje in napredek po morda hudi, vendar zdravi očiščevalni borbi, ali pa žalostno hiranje ob večnem izsesavanju nikdar sitih pijavk.

Pomniti je treba, da se pijanee spreobrne, kadar se v jamo zvrne! Enako lažnjivec neha lagati šele takrat, ko mu smrt zapre usta. Prav

tako ni mogoče misliti, da bi izkoriščevalce kdaj opustil svoj sramotni posel. Če hočemo torej kdaj res kaj doseči, kmetje, ne poslušajmo besedi, ampak glejmo in tehtajmo dejanja! Kdor drugače govori kakor dela, ta je garjeva ova,

ki ne spada v naše vrste. Tako zalego je treba brezobzirno odstraniti in pokončati. Šele to dejanje nas bo usposobilo za resnično kmetko-socialno delo, ki bo v blagor narodu, državi in človeštvu.

Kako je z materjo

Leto za letom proslavljajo spomladi — materinski dan. V tekmi za te proslave so celo tako vneti, da so svečanosti razdelili — po politični barvi, seveda, kakor da je materinstvo »klerikalno« »napredno«, »socialistično«, »komunistično« in kdo še ve kakšno.

V kakšnem odnosu je kmetka mati, kmetka žena sploh do teh proslav?

Na to vprašanje je prav za prav težko odgovoriti. Položaj današnje kmetke matere je naravnost obupen. Zlepa na nobeni ženi ne leži življenje s tolikšno pezo kakor na kmetici. Že ustroj kmetkega gospodarstva je tak, da mora žena brez ozira na svoje materinstvo biti vprežena v težko telesno delo, ki je pogosto tako naporno, da občutno škoduje materi sami in življenjski kali, ki raste v njej. Samo vprašajte kmetke matere, koliko jim ostane časa za otroka, ko prijoka novi zemljan na svet! Delo priganja, mož komaj čaka, kdaj bo žena spet poprijela za delo. Tu ni nobenega dopusta, nobenih počitnic.

Kje je tu poleg še duševno trpljenje?! Ko se nabere kopa otročičev, ki nimajo obleke, obutve, hrane, takrat je proslava materinstva za kmetko mater na vrhuncu. Vlažne bajte, kup dolgov, skrb in iz bede se porajajoči prepiri, solze in obup, to daje današnja družba kmetki materi kot edino darilo za njen materinski dan.

In še nekaj. Koliko je mater, ki jih življenje še hujše ogoljufa za njih ženski sen! Ko se jim približa težka ura, ostanejo same s ploho gorja in sramote. Ker moški ni mogel ali ni hotel skle-

niti z njimi zakonske zveze, so izročene največji brezsrčnosti, bedi, sramoti in takemu obupu, da pogosto preklinjajo svoj nebogljeni sad in mu ob kriku na svet celo odreko pravico do življenja.

Kdo se spomni teh mater? Kdo si upa proslavljati njih materinstvo? Ali pa je nemara kdo, ki bo trdil, da nezakonske matere — niso matere?

Polno, neskončno mnogo je vprašanj, ki se človeku odpirajo ob proslavah materinskega dne. In vsa ta vprašanja so taka, da se mora vsak uvideven in misleč kmetki človek ob njih zdrzniti. Proč z licemerstvom in hinavskim bleskom, proč s solzavim sočutjem in ponižujočim hvalisanjem, dokler vladajo v družbi take razmere.

Mati je vsakemu človeku samo ena, proslavlja pa jo le tisti, ki skuša doumeti njeno veliko, svečeniško poslanstvo v prirodi, njeno žrtev in njen pomen ter si na podlagi tega prizadeva, ustvariti in priboriti materi take življenjske pogoje, da se bo lahko z vsem srcem in z vsemi svojimi silami in sposobnostmi posvetila svojemu poklicu.

Dokler pa bo mati v prvi vrsti le vprežna živina, dokler bo samo delovna sila in podložnik, do takrat vidimo v proslavljanju materinstva kulturno in socialno licemerstvo, ki ženo samo ponižuje.

Bog ne zadeni, da bi kdo skušal uvesti še — očelovski dan, kakor je pred kratkim nekdo predlagal v dnevnem tisku! Življenje je presno, da bi imeli čas, smisel in voljo za take puhle in ničvredne komedije.

Gibanje zadružništva

Lani je v primeri s prejšnjim letom število novo ustanovljenih zadrug naraslo od 52 na 60. Največ zadrug je bilo osnovanih na področju okrožnega sodišča v Ljubljani, 23, Mariboru 20, Celju 12 in Novem mestu 5. Po strokah se razdele novoustanovljene in vpisane zadruge sledeče: kreditne 5, mlekarški 2, živinorejske 4, strojne 5, zadružni elektrarni 2, vinarske 3, za vnovčevanje in predelovanje lesa 2, vodovodne 5, nabavne in prodajne 8, tiskovne založniške 3, stavbinske in gradbene 7, obrtne 7 itd.

V likvidacijo je lani stopilo 23 zadrug (leta 1936. 31), v Ljubljani 6, Mariboru 13, Novem mestu 2 in Celju 2. Likvidiralo je: 1 kreditna

zadruga, 2 mlekarški, 1 živinorejska, 1 strojna, 3 zadružne elektrarne, 1 vinarska, 1 vodovodna, 1 konsumna, 2 stavbinski, 2 obrtni, 3 pašniške in 3 razne zadruge.

Konkurz ni bil lani razglašen nad nobeno zadrugo. Izbrisanih je bilo iz zadružnega registra 31 zadrug (Ljubljana 7, Celje 12, Maribor 6 in Novo mesto 6).

Skupno je bilo po tej statistiki od leta 1919, do vključno 1937, v Sloveniji vpisanih 1409 novih zadrug, likvidacijo je napovedalo 492 zadrug, 23 jih je prišlo v konkurz, 451 pa jih je bilo izbrisanih iz zadružnega registra.

Pozor pred pédicem!

Piščice, 19. marca 1938.

Potrebno se mi zdi, da že zdaj opozorim na pédica, katerega je baš letos nič koliko. Tako smo našli v 2 dneh pri rezatvi v mojem vinogradu iz izrecno južno lego 69 gosenic. Prejšnje dni okoli 10 gosenic, da je do danes v mojem vinogradu uničenih že približno 89 gosenic.* Koliko jih pa nismo našli in koliko smo jih »steplili« z rožjem na zemljo, pa sam Bog ve.

Da se bo ugledno uredništvo lahko samo prepričalo o množini in razvitku tega škodljivca, ki ga letos niti ostri mraz okoli Treh krajev ni uničil, sem priložil škatlico gosenic. Gosenice so razne velikosti in je treba pač sokočjega očesa, da se ta čisto prav majhna gosenica najde na sivih skorji trsa. So pa k sreči pri nas ljudje, ki imajo, skoraj bi rekel, posebno nadarjenost po-

leg ostrih oči za ta posel. Tako je pretežno večino teh gosenic našla pri meni ena sama delavka in kar po dve na enem trsu, dočim smo jih drugi rezači — bilo nas je razea nje 5 — našli le neznatno število.

Te gosenice zdaj na trsju še ne delajo nobene škode. Zive se s travo. Ko bo pa trsje začelo gnati, se bo pričelo njihovo pogubonosno delo. Pri tej ogromni množini, ki jih že zdaj nahajamo, in pri velikanski požrešnosti, ki je vsem gosenicam lastna, si lahko predobimo, kako bodo pustošile začetkom aprila po naših vinogradih, kjer gol in okleščen bo marsikateri trs žalostna priča tega nenasitnega škodljivca; kajti gosenica obere 2—4 trse, preden doraste.

Kot so izkušnje pokazale, da tako okleščen trs, ki zgleda kakor da bi mu kdo nalašč oči z noževo konico povrtal, pozno odžene, ostane nerodoviten in še za drugo leto ne nastavi primerne in potrebne rodne lesa. Je potemtakem zuba za 2 leti in škoda tem večja.

* V svojem vinogradu gosenice pédica vsako leto temeljito obiram, kar o sosedih ne morem trditi.

V ostalem pa opozarjam tukaj na svoj tozadevni dopis, objavljen v Jutru števil. 100, od 30. aprila 1936., kjer sem tega škodljivca natančneje popisal in toplo priporočil obiranje kot edino zanesljivo sredstvo napram pédicu. Seveda se obiranje ne bi smelo omejiti le na posamezne vinograde, ampak vsi bi se morali združiti v tej akciji, le potem bi se dosegel poln uspeh.

V pričakovanju, da ta moj poziv ne ostane samo glas vpijočega v puščavi, sklenem danes v nadi, da bom zamogel v tej zadevi prihodnjič ugodno poročati.

J. Medved.

Potres na Hrvaškem

Ze skoraj 60 let ne pomnijo po hrvaških krajih tako hudega potresa, kakršen je presesteti Podravino, Medžimurje, Prekmurje in tudi sam Zagreb v nedeljo.

Malo čez poldne so v Zagrebu začutili prvi potresni sunek, ki mu je čez nekaj sekund sledil drugi, še močnejši. Ta je trajal celih 5 sekund. Z mnogih hiš je padal omet in opeka, marsikje pa je tudi popokalo zidovje. V seizmografskem zavodu so se pokvarili potresomerni aparati.

Ugotovljeno je, da je bilo središče potresa kakih 70 km severozapadno od Zagreba med Belo goro in Kalnikom. Med ljudmi je nastalo veliko razburjenje, zmeda in beganje, človeških žrtev pa ni bilo.

Najhujše je po potresu prizadela Koprivnica, kjer ni hiše, ki ne bi bila poškodovana. Več hiš bodo morali porušiti. Hudo so prizadete mestna hiša, osnovna šola, ki je bila zgrajena šele lani, pravoslavna cerkev in več drugih poslopij. Mestna elektrarna je tako poškodovana, da so morali ustaviti obratovanje. Škoda znaša samo v Koprivnici po prvi površni cenitvi 3 do 4 milijone dinarjev.

Bolj ali manj močne sunke so čutili tudi v Bjelovaru, Varaždinu, Čakovcu, Murški Soboti in v Križevcih.

Kratke, a močne sunke so čutili tudi v Mariboru in Celju ter po drugih krajih Slovenije, kjer pa potres ni povzročil škode. Na srečo človeških žrtev ni bilo nikjer.

Potres je povzročilo sesedanje zemeljskih plasti.

Tihotapska iznajdljivost

Pred kratkim so v Berlinu aretirali nekega draguljarja iz Haaga. Moža so imeli na sumu, da tihotapi valute in devize. Mož je namreč preveč pridno kupoval nalivna peresa in jih pošiljal v Amsterdam.

Končno so tako pošiljko natančno preiskali in našli v vsakem držalu spravljanih po 50 nemških mark. Ker so nemški zakoni v tem pogledu zelo strogi, pride zdaj za draguljarja na vrsto seveda občutna pokora.

Koroški Slovenci v novem položaju

Koroški Slovenci so deželnemu glavarju izjavili, da Slovenska prosvetna zveza kot manjšinska organizacija na Koroškem zavrača vse trditve, ki jih o vprašanju koroških Slovencev razširja inozemski tisk.

Slovenski zastopniki so prosili deželnega glavarja, da vzame v svojo zaščito slovensko narodno manjšino.

Deželni glavar je vzel poklonitveno izjavo z zadovoljstvom na znanje in dejal, da bodo manjšine v novih razmerah imele možnost delovati še naprej za svoje blagostanje in gospodarski napredek.

Doma in drugod

Senat

je preteklo soboto končal razpravo o novem proračunu in finančnem zakonu s končnim glasovanjem. Za proračun je glasovalo 52 in proti 16 senatorjev.

V debato o proračunih posameznih ministrstev je posegel skoro povsod tov. senator **Ivan Pucelj**. Posebno dolgo se je zadržal pri ministertvu za kmetijstvo, notranjih zadev, ministertvu za telesno vzgojo v zvezi s sokolstvom in pri zunanjem ministertvu.

Govori senatorja Ivana Pucelja so napravili na vse globok vtis in želi splošno odobravanje. Nekaj iz njegovih govorov bomo poskušali objaviti tudi v Kmetiskem listu. Poleg senatorja Ivana Pucelja je podvrigel vladino potiliko in proračun temeljiti kritiki tudi senator g. dr. **Albert Kramer**.

Novi proračun stopi v veljavo 1. aprila.

Beograjska združena opozicija

je priredila preteklo nedeljo velik shod v Gornjem Milanovcu. Na shodu so govorili gg. Miša Trifunović, Ljuba Davidović, dr. Dragoljub Jovanović in drugi. Davidović je med drugim dejal v svojem govoru: »V naši državi se je združilo pet opozicijskih strank, da izvrši veliko delo. Vi veste, da smo se z brati Hrvati več let pogajali in dogovarjali. Mi smo globoko prepričani, da bodo ti razgovori, ki se bližajo svojemu koncu, ugodno zaključeni. Združene opozicijske stranke imajo resen namen izvršiti do kraja svojo veliko nalogo, ki so jo prevzele. Ko bodo svoje delo opravile, bodo zadovoljne in pripravljene na vse.«

V enakem duhu so govorili tudi ostali govorniki.

Smrt musliman. verskega poglavarja

V sarajevski državni bolnici je umrl upokojeni vrhovni verski poglavar muslimanov v Jugoslaviji, bivši reis ul ulema Djemaludin Čaušević v starosti 68 let.

Že l. 1913. je bil izvoljen za poglavarja muslimanov v Bosni in Heregovini, l. 1929. pa je postal verski poglavar vseh muslimanov v Jugoslaviji. Ker se ni strinjal z novim zakonom o muslimanski verski zajednici, se je dal l. 1930. upokojiti. — Sedaj je podlegel pljučnici.

Habsburški upi so splavali

Pred časom so razne avstrijske občine proglašale Otona, najstarejšega sina zadnjega avstrijskega cesarja Karla, za častnega občana. Zdaj se je vreme spremenilo. Občine — med njimi prva Beljak na Koroškem — so sklenile črtati ime nekdanjega avstrijskega cesarjeviča iz seznama svojih častnih članov.

Ko je Oton uvidel, da mu je v tem delu nekdanje monarhije odklenkalo, se je začel pehati za prestol in naslov madžarskega kralja. Kakor je videti, bo tudi ta njegov up splaval po vodi; kajti Ogrji imajo sedaj dovolj brig in skrbi, ki so zanje vse važnejše kakor je vzpostavljanje razstoličenih cesarskih princev.

Milijoni za samostan

V Atenah je umrla kot princesa Kokolanija gospa, po rodu Slovenka z dekliškim imenom Karolina Prah. Starši so ji zgodaj umrli, nakar so jo vzeli k sebi tuji ljudje, ki jim je pobeg-

nila v Trst, odkoder so jo zvalili trgovci z dekleti v Kairo. Tam se je seznanila z Dalmatincem Ivanom Tomičem, ki jo je poročil. Mož je zaslužil s tihotapstvom lepo premoženje in ko je umrl, je vdova podedovala milijonsko premoženje. Kmalu nato je vzbudila precejšnjo senzacijo vest, da je že priletno vdovo poročil neki grški princ. Zakon pa ni bil preveč srečen in princesa Kokolanija je kmalu odšla v samostan. Nedavno je umrla in vse svoje premoženje v vredno 30 milijonov frankov zapustila nekemu moškemu samostanu v Jeruzalemu.

Stoletnica kmetkega sinu

Dne 26. t. m. je minilo 100 let, odkar se je v mali vasi Brod v Bohinju rodil **Janez Mencinger**, preprostega kmetkega doma kal, nova priča, kako vse, kar pri nas zraste pomembnega in velikega, zraste iz kmetke krvi.

Janez Mencinger se je razvil v pomembnega slovenskega pisatelja, ki je globoko in odločilno posegel v slovensko kulturno snovanje in ustvarjanje. Poslušal je utrip sveta in utrip naše krvi na domači grudi. Oboje je strnil v svoja velika dela, ki še danes oživljajo.

Po poklicu odvetnik, je Janez Mencinger moško bojeval svojo življenjsko pravdo s svetom, s seboj in z Bogom ter nam bodo njegova dela trajno ostala več kakor slika dobe, v kateri so nastajala. Iz njih črpamo in bomo še črpali marsikatero svetlo misel, ki bo tudi v bodoče oplajala srca.

Nacionalna omladina

je priredila v nedeljo v Ljubljani predavanje v dvorani »Zvezde«. Predaval je nar. posl. Arto Kovač iz Zagreba. Omladina JNS se je v velikem številu udeležila predavanja. Prisostvovalo pa je sestanku tudi mnogo starejših članov.

Socialisti

so priredili preteklo nedeljo v Ljubljani velik shod, ki se ga je udeležil dr. Živko Topalović iz Beograda. Dvorana delavske zbornice je bila nabito polna. Shod se je v miru zaključil.

Zborovanja JNS

Pretekli teden se je vršilo več zborovanj ljubljanskih organizacij JNS. Na njih sta poročala poslanca **Rajko Turk** in **Milan Mravlje**.

Vprašanje pokojninskih zavodov

Poleg Pokojninskega zavoda v Ljubljani se na podlagi uredbe z dne 29. novembra lanskega leta, s katero je bilo pokojninsko zavarovanje zasebnih nameščencev razširjeno na vso državo, ustanove Pokojninski zavodi v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu.

Da bi se dosegla čim tesnejša vez med interesi in pokojninskimi zavodi, predvideva uredba ustanovitev poslovalnic novih pokojninskih zavodov v Novem Sadu, Nišu, Skoplju, Osijeku in Banjaluki. Na čelu teh poslovalnic morejo stati posebni odbori, ki jim bo delokrog odredil zakon.

Pokojninski zavod v Ljubljani bo obdržal svoje dosedanje področje, to je področje okrožnih uradov za zavarovanje delavcev v Ljubljani

Vesela pisarija

in Splitu, okrajev Kastav, Krk in Rab in okrajev Dubrovnik, Metković, Korčula in Kotor. Poleg tega bo Pokojninski zavod v Ljubljani opravljal v smislu § 2. točke 2. uredbe o razširjenju pokojninskega zavarovanja nameščencev tudi posle zavarovanja nameščencev pomorskih brodariskih podjetij v Jugoslaviji brez ozira na pristanišče in pripadnost ladje.

Pri nas zaposleni tujci

V celoti je v naši državi zaposlenih 140.000 tujcev. V industriji in obrti jih dela 48.000, v kmetijstvu, gozdarstvu in ribarstvu 46.000, v trgovini, kreditnih in prometnih zavodih 16.800, v svobodnih poklicih in javnih službah 15.000, v ostalih poklicih pa 13.500.

Po narodnosti je največ Čehov, namreč 38.400; Rusov je 26.800; italijanskih državljanov je z emigranti vred 20.800, Madžarov pa 21.000.

Res je poleg tega, da ima pri nas večina tujcev lepe položaje in dohodke, medtem ko se mora domačin zadovoljiti s slabo plačanim delom, če ga sploh dobi.

Jzvoz koruze v Anglijo

V zadnjem času močno napreduje izvoz naše koruze v Anglijo. Že doslej je bilo preko Splita poslanih tja 1800 vagonov, do konca t. m. pa bo narasla ta količina na 3000 vagonov. Anglija kupuje našo koruzo po ceni din 96 za meterski stol.

Nemški kapital pri nas

Bivša Avstrija je bila po investicijah svojega kapitala v Jugoslaviji na sedmem mestu z zneskom 3662 milijona din, udeležba nemškega kapitala je pa znašala samo 546 milijonov ali 0,88% vsega inozemskega kapitala v naši državi. Nemčija je bila doslej na 14. mestu, po priključitvi Avstrije je pa stopila na 5. mesto in ima zdaj v naši državi okrog 520.000.000 din kapitala. Največ kapitala ima pri nas Francija in sicer 1056 milijonov, dalje Anglija 873, Češkoslovaška 741,2, Švica 707,3, Italija 498, Zedinjene države 424,8 milijonov din itd.

Vojvodinski delavci v Nemčijo

V Nemčiji je zavoljo povečanja industrijske proizvodnje zaradi oboroževalnih del brezposelnost skoraj izginila, v nekaterih strokah pa je nastalo celo pomanjkanje delavcev.

Zlasti občutno je pomanjkanje poljskih sezonskih delavcev. Zato vabi Nemčija take delavce iz drugih držav. Po vesteh iz Novega Sada se mude v dunavski banovini zastopniki nemških delavskih organizacij, ki skupaj z delegati novosadske borze dela sklepajo pogodbe s poljskimi delavci, ki bodo letos šli na sezonsko delo v Nemčijo. Odziv delavstva je zelo velik. Iz dveh občin Sekić in Feketić je že odšla prva skupina 400 delavcev v Nemčijo.

Kaj se godi po svetu

V ospredju vsega zanimanja je bilo ta te den vprašanje, kakšno stališče bo zavzela

Anglija

z ozirom na nove dogodke. Zato je po vsej Evropi vzbudil mnogo pozornosti govor angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina v parlamentu. Med drugim je dejal:

K takim odnosom spada sedaj v prvi vrsti vprašanje odnosov med češkoslovaško vlado in nemško narodno manjšino v ČSR. Pametna ureditev tega vprašanja, če se sploh izkaže za možno, bo ustvarila mnogo čvrstejšo stabilnost, kakor pa je sedanja. Angleška vlada posveča temu vprašanju še prav posebno pozornost in proučuje zlasti, ali naj gre preko obveznosti, ki izvirajo iz pakta Društva narodov in locarnske pogodbe, da bi posebno glede češkoslovaške lahko dala nova jamstva za mir v Evropi.

Če pride do vojne, vojna gotovo ne bo ostala omejena na one, ki so take obveznosti prevzeli. Nemogoče je reči, kje se bo vojna končala. Dogodki so lahko resnejši, kakor pa formalne izjave. V takem primeru je verjetno, da bodo vse na konfliktu neposredno zainteresirane države takoj posegle v konflikt. To velja zlasti za Anglijo in Francijo, ki sta po dolgoletnem prijateljstvu trdno povezani in ki sta odločeni braniti in ohraniti skupne interese in skupne ideale demokracije in svobode.

V Franciji

je zunanji minister Paul Boncour na nedavni seji senata izjavil, da kaže vprašanje francoske pomoči češkoslovaški za primer neizzvanega napada tri plati: moralno, politično in juridično. Po diplomatski poti, ki je izven sleherne partizanske nervoznosti strank, se prav sedaj vodijo pogajanja z Anglijo glede modalitet naglega in hitrejšega funkcioniranja čl. 16. pakta DN.

Chamberlain

Gre namreč za ugotovitev, da bi se Francija, ko bi priskočila svoji zaveznici Češkoslovaški na pomoč, ne mogla smatrati niti v Londonu niti v Ženevi za napadalko na neizzvanega napadaleca na ČSR. Kajti za napadaleca se lahko smatra samo ona država, ki prva napade, ne pa ona, ki napadeni po pogodbi o vzajemni pomoči priskoči na pomoč, čim so ugotovljene okoliščine neizzvanega napada.

Na češkoslovaškem

se položaj vedno bolj jasni. Vse nemške skupine, razen socialnih demokratov, so izstopile iz vlade.

Neverjetno politično sramoto je zagrešil vodja slovaške ljudske stranke, pater Hlinka. V času, ko je odmeval po svetu še Chamberlainov govor, je ta pater kot voditelj Slovakov izjavil, da se interesi Slovakov razlikujejo od inte-

resov Čehov. Zato pozdravlja in odobrava odločno borbo Nemcev za dosego narodnih ciljev in izjavlja, da se bo slovaška ljudska stranka z ramo ob rami borila na strani Nemcev, Madžarov in drugih narodnih manjšin na češkoslovaškem za dosego njihovih narodnih ciljev.

Seveda se ne smemo čuditi, če količkaj narodno čuteči ljudje na češkoslovaškem vidijo v tej izjavi slovaških klerikalcev in njih vodje nezaslišano narodno izdajstvo, ki je tem hujše, ker

Hodža

je bilo izvršeno v času, ko predseduje češkoslovaški vladi dr. Milan Hodža, ki je Slovák in je svojo slovaško narodno zavednost dokazal z življenjem in delom v tistih nevarnih časih in razmerah, ko o patru Hlinki ni bilo še nič slišati, vsaj nič takega ne, kar bi mu za danes dajalo moralno opravičenost za takšno postopanje.

Dr. Hodža je izjavil v češkoslovaškem parlamentu med drugim:

»Z vso treznostjo in vsem kriticismom moramo priznati, da se je po angleški izjavi varnost Češkoslovaške v evropskem sodelovanju podkrepila. Chamberlainove izjave so bile veliko delo za evropsko konsolidacijo. Priznati je treba, da si je Chamberlain v tem času pridobil velike zasluge za mir v Evropi.«

Ministrski predsednik je govoril nato o dosedanji manjšinski politiki Češkoslovaške in izjavil:

»Prišli smo v novo notranje-politično situacijo, ki je nastala po izstopu dela nemških aktivistov iz vlade in vladne večine. Mi presojamo to novo situacijo popolnoma pravilno. Nemški aktivisti so bili v vladi in v zakonodajnih korporacijah naši sodelavci in so z nami vred imeli enako odgovornost. Čeprav so zdaj izstopili, bomo mi tolmačili njihovo krizo dobrohotno, toda naša manjšinska politika je stopila v novo razvojno stopnjo.«

Dr. Hodža je nato obširneje govoril o dosedanjem političnem razmerju napram nemškim manjšinam in izjavil, da je treba sedaj ustvariti nov manjšinski statut, ki bo točno opredelil manjšinsko politiko. Tako bomo napravili konec vsaki propagandi in doprinesli dokaze, da imamo dobro voljo in hočemo pošteno delo. Seveda pri tem naše manjšinske politike ne bomo dali voditi od zunaj. Mirno lahko trdim, da še nikoli, pa čeprav so se hoteli zunanji vplivi že večkrat uveljaviti v naši notranji politiki, nismo popustili temu pritisku in tudi nikoli ne bomo. Stori bomo vse, kar smo dolžni storiti v okviru ustave, kar smo dolžni svoji časti, svoji nedotakljivosti in sodelovanju z vsemi notranjimi faktorji.«

»Mi bomo nadaljevali svoje delo na demokratski podlagi in v sodelovanju z onimi, ki želijo mir, red in okrepitev države. Razpravam

bodo sedaj sledila dejanja. Naša disciplina in naše skupno zaupanje ne temeljita le na razumu, temveč enako v naših srcih.«

Odločna, jasna in odkrita beseda češkoslovaškega ministrskega predsednika bo vsekakor mnogo pripomogla k razčiščenju položaja, hkratu pa bo utrdila lepi sloves Češkoslovaške v svetu. Prepričani smo, da se bo ob dostojni močatosti češkoslovaškega naroda razpršil marsikak notranji in zunanji val, ki je grozil tej naši najbližji slovanski zaveznici. Ves kmetski živelj v Jugoslaviji s toplimi simpatijami spremlja razvoj dogodkov, v kolikor se tičejo Češkoslovaške, in iskreno želi, da bi bratska slovanska republika izšla iz vrtinca z neokrnjeno silo žive priče slovanske miselnosti in slovanske demokracije.

V Španiji

zopet kaže, da se tragedija bliža svojemu koncu in da so velesile v glavnem že odločile, kako in kaj bo s to nesrečno zemljo.

Na aragonskem bojišču so se boji te dni še bolj poostrili. Po republikanskem poročilu so bile vladne čete prisiljene zapustiti Nueno in Arasquez. V odseku pri Pini je sovražni oddelek, ki mu je pomagalo večje število tankov in letal, prišel do križišča cest Gelsa—Saragosa. Južno od reke Ebro je ustavljeno napredovanje sovražnikov. Francovim četam se je posrečilo napredovati le pri Alcorisi. Dve vladni eskadrilji sta obstreljevali iz strojníc sovražno kolono na cesti Saragosa—Lerida, v kateri je bilo okoli 100 težkih bojnih avtomobilov. Nekaj jih je zgorelo. Bilo je tudi več smrtnih žrtev med vojniki. Dve drugi eskadrilji sta nekoliko pozneje napadli tri sovražna trimotorna letala, pa se je takoj pojavilo okoli 100 sovražnih lovskih letal, ki so se spustila v boj z vladnimi letali. Ta boj se za vladne ni povoljno končal, ker je bil sovražnik v premoči.

Na kitajskem bojišču

se bje odločilna bitka v srednji Kitajski za važno železniško križišče Sučov, ki se razvija čim dalje bolj srdito. Japoncem, ki prodirajo od severa ob železnici Tiencin—Pukov proti Sučovu, se je posrečilo zavzeti več ozemlja ter so oddaljeni približno 45 km od Sučova. Obenem

Čanghajšek

so japonske čete, ki operirajo od juga ob železnici Pukov—Tiencin, prodrle dalje proti severu v smeri proti Sučovu. Obe japonski vojski sta oddaljeni med seboj le kakih 16 km in sta spravili obupno braneče se Kitajce v nevarne klešče. Kitajci so na svoji strani sklenili železni obroč okoli Sučova, ki ga nameravajo braniti za vsako ceno. Po zanesljivih vesteh znašajo izgube Kitajcev v bitkah zadnjih dni 20.000 mrtvih in ranjenih, Japonci pa imajo 5.000 mrtvih in ranjenih. V nevtralnih vojaških krogih smatrajo, da bo izid bitke v srednji Kitajski odločilnega pomena za vso vojno.

Kmetška mladina

Voglje

V nedeljo 6. marca je naše Društvo kmetških fantov in deklet imelo ob 9. uri dopoldne III. redni občni zbor, na katerem smo polagali račune za preteklo poslovno leto.

Občni zbor je otvoril tov. predsednik Janko Oselj in pozdravil vse člane, ki so se v polnem številu udeležili občnega zbora. Po otvoritvi je podal predsedniško poročilo in omenjal, s kakšnimi težkočami se je moral boriti naše društvo. Očitati so nam nasprotniki vse mogoče stvari, ali vse smo pogumno premagali v slogi in disciplini. Nato so sledila poročila ostalih funkcionarjev, iz katerih posnemamo tole. Priredili smo tekmo koscev na Primskovem, tekmo žanjic v Vogljah, eno igro in izlet na Krvavec. Udeležili smo se vseh okrožnih prireditev, tekme koscev v Gmeljnah z 2 tekmovalcema in tekme žanjic v Sinkovem turnu z 1 tekmovalko, nadalje izletov na Šmarno goro, Doben in Rašico. Društvo je imelo 6 članskih sestankov, 11 sej in mnogo sestankov posameznih odsekov. Po poročilih posameznih funkcionarjev so sledile volitve, izvoljeni pa so sledeči tov. in tovarišice: Janko Oselj, predsednik; Albina Globočnik, podpredsednica; Franca Mlakar, tajnica; Micka Žirovnik, blagajničarka; Anton Oselj, knjižničar; Albin Zupanc, načelnik koles. odseka; Janez Zlate, načelnik dram. odseka; Franc Molj, nač. šport. odseka; Karol Rozman, odbornik; v nadzorni odbor sta izvoljena Janko Oselj in Meta Režek; delegata za Zvezo Ivana Krajnik in Janko Oselj, delegata za Pododbor Stefan Bizjak in Janez Zlate, delegata za okrožje Ana Mlakar in Martin Zlate.

Članarino za leto 1938. smo določili za redne in podporne člane po din 6.—. Nato smo postavili obširen delovni načrt za bodoče leto. Tov. predsednik je pozival članstvo, naj gre v bodočem letu še bolj složno na delo in naj pogumno koraka pod zelenim praporom in štiriperesno deteljico! V iskrenem tovariškem kramljanju smo se razhajali z našim pozdravom: V delu in slogi je moč!

Ponikva ob južni železnici

V nedeljo 13. marca t. l. smo imeli občni zbor našega Društva kmetških fantov in deklet. Delovanje v preteklem letu je bilo še precej živahno in lahko rečemo, da v polni meri izvršujemo naš program. Kar nam ni uspelo do sedaj, to bomo skušali doseči v letošnjem letu. V nov odbor smo izvolili sledeče tovariše in tovarišice: Jurij Zdolšek, predsednik; Rudolf Trbovc, podpredsednik; Nežika Ratajc, tajnica; Anica Korže, blagajničarka; Stanko Korže, knjižničar. V odboru pa so: Franjo Podgoršek, Slava Pevec, Jakob Slomšek, Martin Zidanšek, Franc Smid in Janez Andrišek.

Gotna vas

Na 7. rednem občnem zboru Društva kmetških fantov in deklet v Gotni vasi smo izvolili nov odbor, ki ga tvorijo tile tovariši: Franjo Brulec, predsednik; Albin Šmajdek, podpredsednik; Vinko Matko, tajnik; Tone Mrvar, blagajnik; odborniki pa so: Jože Mihelčič, Mici Mrvar in Jože Vesel. Nadzornika: Stanko Kobler in Justi Kavšek. Za knjižničarko je bila izvoljena tov. Mici Mrvar, za načelnika kolesarskega odseka pa tov. Stanko Kobler. Lansko leto nismo tako delovali kakor je bil naš namen, ker so nam to preprečevali razni vzroki. Vse to se bo sedaj popravilo in moramo zamudo nadoknaditi na vsak način. Nekaj vzrokov je itak znanih, drugi so pa nastali radi začasne odsotnosti

nekaterih funkcionarjev. Odločno smo se zavzeli, da bo naše delovanje odslej bolj živahno in bo gotovo mnogo doprineslo k utrditvi kmetško - mladinskega gibanja. Pravimo samo, fantje in dekleta skupaj in v borbo za našo stvar!

Zmaga nam nikakor ne uide. Lastna zavest, da smo delali prav, in hvaležnost bodočih rodov nam bosta najlažje plačilo.

Gor. Petrovci

Pri nas smo imeli v nedeljo, dne 20. marca zborovanje tukajšnjih kmetških fantov in deklet. Vršil se je občni zbor naše mladinske organizacije, katerega je vodil predsednik tov. Aleksander Lucu. Vsa poročila in razprave so bile pravi izraz hotenja naše mladine in pa potrebe, ki obstojajo po naših revnih vaseh. Zanimanje za naše mlado društvo kaže, da bodo le enkrat nastopile drugačne razmere, ker se vsi tlačeni in zapostavljeni družijo in se hočejo v skupnosti usposobiti za javno delovanje. Tudi pri nas smo začetne težave premagali in gremo že po izhojeni poti. Med našim ljudstvom uživa naše društvo ugled in tudi starejši nam dajejo priznanje za naše delovanje. To nas zelo podkrepljuje, da delamo še z večjim veseljem in vztrajnostjo. — Za predsednika je bil na novo izvoljen tov. Aleksander Škerlak, za podpredsednika tov. Viljem Kerčmar, za tajnika Franjo Belec, za blagajnika Stefan Kolar in drugi. Med drugim bomo ustanovili tudi godbeni odsek, da se bo društveno delovanje še bolj poživilo.

Ekскурzija zadružnih učencev na Gorenjsko

Zadružna šola, ki je bila letos razširjena iz enoletne na dvoletno, je najvažnejša in najpomembnejša ustanova, kjer se vzgajajo mladi zadružni pionirji, od katerih bo v precejšnji meri odvisen bodoči razvoj našega zadružništva.

Poleg snovi, ki jo fantje obdelujejo v šoli, si prav pridno ogledujejo razne zadružne ustanove. Tako so si pred časom ogledali Vrhniško mlekarino in tamkajšnjo zadružno žago.

Na praznik so se pod vodstvom gg. razrednika Khauerja in šol. svetnika Brtonelja odpeljali na poučen izlet na Gorenjsko. Ogledali so si zlasti Željarsko zadrugo v Kropi, Kamni Gorici, posojilnico v Radovljici in Lescah ter posetili še Bled.

O vtisih, ki so jim ostali, pravi neki udeleženec: »Čprav smo z dežele, vendar nas je zadržila Gorenjska. O vigenjeh v Kropi smo imeli

Vesela pisarica

vse druge pojme, niti malo si nismo mislili, da je to tako moderna zadruga. V filmu so nam prikazali ves razvoj železarstva od početka do danes. Občudovali smo številne velike stroje in zavednost kropskih delavcev, ki so sami žrtvovali ogromne zneske za te stroje, ki so danes njihova last, kar omogoča zadrugi uspešno delovanje.

Ne moremo pozabiti predstavnikov zadrug v Radovljici, ki so nas prav tovariško pogostili in nam šli v vseh ozirih na roko.

Kljub temu, da smo hodili več ur peš, se nismo čutili utrujene. Ob pogledu na vse žrtve,

Vsak dinar, porabljen za pravilno nego zob, Vam ustvarja kapital za vse življenje: zdrave, trdne in bele zobe!

SARGOV **KALODONT** PROTI ZOBNEMU KAMNU

ki jih prenaša zadrugištvo, se nam je vzbudila jeklena volja, da bomo tudi mi izpolnili to, kar od nas zahteva čas.

Dopisi

Legendarni prstan

G. Tomič Šime, mesar in gostilničar v Novem mestu je lastnik legendarnega prstana, ki ga ob prijetnem kramljanju rade volje razkazuje svojim gostom pri evičku in klobasi. Srebrni prstan izvira iz starodavnega gradu Mehovo pri Podgradu. Sestavljen je iz 6 členkov, ki so tepo cizilirani in obrobljeni z dvema listoma, v sredini je pa napis: Glück (sreča). V nočnjosti je pa jedva čitljivo ime Gregoriz. Domneva se, da bo to tisti prstan, ki ga je na zadnjem sestanku za časa kmetških poutov poklonil Matija Gubec svojemu najzvestejšemu prijatelju Ilji Gregoriču.

Ko se ta prstan razdere, nastane veriga. Kdor prstan v eni uri zopet zloži, dobi od dobričine Šimeta liter evičkovine, najboljšee, prav iz lastnega vinograda, v protivnem primeru pa lahko na svoj račun gost popije liter vina.

Res zanimiv predmet, ki si ga je vredno ogledati. Dobro bi bilo, da se zanj pozanimaa ravnateljstvo Narodnega muzeja. H. S.

Tatovi imajo želez

Ne zamerite mi, tovariš urednik, če spregovorim nekaj malega o tem, kar nas žuli na deželi! Saj ne bom stokal o davkih in slabi letini, ko vem, da nič ne pomaga. Vse te reči so kakor, no, kako se že pravi: Cigan ostane cigan, pa ga hvali ali graja! Nekaj drugega mi je na srečo, Mislim namreč varnost.

Davke plačujemo menda med drugim tudi zato, da smo deležni vsaj neke varnosti in zaščite. Danes skoraj ne vem, če to še velja. Tatov kar mrgoli. Varnostni organi, naši vrli in res požrtvovalni orožniki, imajo polne roke dela, pa seveda ne morejo vsemu kaj. Zdej tu požig, tam vlom, druge tatvina, spel pretep, uboj, pokolj in še cela vrsta drugih takih odlik, ki človeka groza spreletava ob njih.

Ali veste, zakaj tega ni mogoče premagati in zatreti? Zato, ker nikoli nič ne pomaga, če vpije nekdo, ki nima glasu. Ko bi ljudje pustili Begu, kar je božjega, bi bilo drugače. Orožniki imajo mnogo dobre volje in požrtvovalnosti, morali bi na biti v svoji službi nemoteni. —

Cenjeni naročniki!

Da ne bo treba ponovnih opominov, prosimo vse cenjene naročnike, ki so prejeli v Kmetškem listu priložene položnice, da čimpreje poravnajo naročnino za tekoče leto. Kdor pa ima kake zaostanke iz lanskega leta, ga naprošamo, da te nakaže istočasno po isti položnici.

Mlatič

Železna metla in denuncianti

Ata Narod so zabeležili te dni iz teh dveh za današnje dobo značilnih poglavij, sledečo, s črno tinto v papir zarezano resnico:

»Po bivši Avstriji pometa železna nemška metla. In priznati je treba, da pometa v marsikaterem pogledu dobro. Ni, ali vsaj ne smelo bi biti najvažnejše vprašanje, v čigavih rokah je metla, temveč kako in kaj pometa. Vsaka metla je dobra, če pometa gnoj in smeti.

Politični komisar Ostmarke Bürckel je s posebno naredbo prepovedal denunciantstvo ali ovadništvo. Nihče ne bo smel več nekaznovan intrigirati proti svojemu bližnjemu, da bi ga izpodrinil in sedel sam na njegovo mesto. Komisar je dal takoj zapreti dva ovaduha, ko sta prišla k njemu denuncirati več višjih uradnikov.

Take naredbe bi bile potrebne povsod, kjer zastrupljajo ozračje podle kreature, pripravljene vedno skočiti človeku v hrbet in pahniti ga v nesrečo iz koristoljubnih nagibov. Če bi dobili mi tako naredbo, bi se je gradbena podjetja silno razveselila. Takoj bi morali začeti graditi nove jetnišnice, ker je starih premalo in tudi pretesna so, da bi mogli zapreti vse denunciante.

Prince Ernest in nauvojvoda Maks Hohenberg, sinova bivšega avstroogrškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je bil l. 1914. umorjen v Sarajevu. Oba princa so sedaj na Dunaju aretirali, ker je eden izmed njiju ončasno častil nemški grb.

Kaj bo, kaj bo?

So ljudje in narodi, ki ne bodo prav nič zalovali za repkom rajne Avstrije, ki ga je te dni odsekal sv. Jurij. So pa tudi taki, ki bodo pretakali bridke solze za repkom. Kajti je bil ta repok namenjen, da igra v bodočnosti silno važno vlogo. Nič manj kot osrednjo točko podonavske konfederacije katoliških držav bi tvorila zopet preslavna habsburška monarhija. Zato so jo postavili na večne temelje papeške okrožnice kvadragesimo anno. Ta večna in neporuš-

Vesela pisarija

Ijiva trdnjava povzročča sedaj zaradi svoje pregnagle in neprirodne smrti strašne skrbi vsem onim, ki jih je že pokojna Avstrija črtala in ki so gledali v njej obljubljeni deželo novega klerikalizma.

Na Dunaj pa je medtem prišel Hitler, ki se ni nič zmenil za večne temelje. Odpihal jih je čez Alpe in dunajski zvonovi so mu ves dan zvonili v slavo in čast.

Avtoriteta blažene Avstrije, nepotvorjena

volja bogaboječega naroda in odločna volja za samostojnim življenjem se je pa zaprla v dunajsko palačo Belvedere in z gospodom Sušnikom premišljuje o vrednosti večnih temeljev.

Napitnina in gostinsko osebje

V Ljubljani, Mariboru, Celju, na Bledu, v krajih Sv. Janez, Sv. Duh in Ukanca ob Bohinjskem jezeru, v Kranjski gori, Rogoški Slatini, Dobrni, Laškem, Rimskih toplicah in Slatini Radenci smejo hoteli, restavracije, gostišča (ostajališča), kavarnе in penzije zaposlovati kot pomožno osebje, ki ima neposredno opravila z gosti, samo osebe, ki imajo strokovno izobrazbo, predpisano z uredbo o pomožnem osebju v gostinskih obratih.

V označenih krajih se v hotelih, restavracijah, gostiščih (ostajališčih) in penzijah pobira od gostov nagrada za pomožno osebje, ki ima neposredno opravila z gosti, in sicer največ 10% od zneska računa. Višino odstotka z gornjo omejitvijo določa vsak imetnik obrata za svoj obrat. Nagrada se sme pobirati na ta račun tudi v kavarnah in gostilnah označenih krajev. O pobiranju nagrade odločijo imetniki kavarn in gostiln sami za svoj obrat.

V gostinskih obratih, kjer se pobira nagrada za pomožno osebje v odstotkih od zneska računa, je pomožnemu osebju, ki ima neposredno opravila z gosti, prepovedano sprejemati napitnino neposredno od gostov. V vseh takih obratih je izobesiti na vidnih krajih napis, da je nagrada za pomožno osebje zaračunana v računu in da je osebju prepovedano sprejemati napitnino neposredno od gosta, kakor to določa čl. 5. ministrske uredbe.

Tako določa pravkar izišla nova naredba banske uprave. Nova naredba stopi v veljavo dne 1. maja 1938.

Vinogradniki! Naročajte cepljene trte raznih sort in podlag, kakor tudi korenjake Riparija Portalis in Rupestris Goethe št. 9 pri trsnici LUDVIK MASTNAK, Dramlje pri Celju

Blago je prvovrstno in zalamčeno, cene so nizke, brezplačna navodila za vzgojo do treh let na razpolago

Domači dogodki

× V Zavrhu pri Dobrni si je prerezal žile na levi roki 58letni Martin Mastnak. Že l. 1914. ga je zmečkal neki voz in so mu morali levo nogo odrezati. Živel je zdaj kot občinski revež in zaradi vedno hujše bede obupal. V celjski bolnici so mu zdaj rešili življenje, s katerim pa siromak zopet ne bo vedel kaj početi.

× V Grabnem vrhu se je v hlevu na tramu obesil hlapec in dninar, 25letni Franc Roner. Pravijo, da je to storil iz obupa, toda zakaj je obupal, tega poročilo ne pove.

× Na Logu pri Hrastniku se je v duševni zmedenosti sam ločil od življenja rudar Anton Kardon. Obesil se je na vrata svojega stanovanja. Obupanec zapušča ženo in pet otrok, izmed katerih so trije še nepreskrbljeni.

× Na Ljubniku nad Skofjo Loko se je ondan na severnem obronku odkrula skala lovskega čuvaju Nejčetu Logonderju. Čuvaj je zdrknil kakih 150 metrov globoko, tam ga je pa sunek vrgel še kakih 10 metrov čez pečine. Kljub temu, da se je precej opraskal in potolkel, so njegove poškodbe za tak padec še mile. Po prenosu s planin so Logonderja prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer bo moral pač nekaj tednov počivati.

× V Sekiču, ob železnici Novi Sad—Subotica, je pred kratkim ponoči požar uničil tovarno za predelavo prediva. Pogorelo je tudi več sosednjih hiš. Tovarna je bila last Martina Fefferja.

× V Žabnici je pred kratkim ponoči neznanec izropal Kozinčevo trgovino in odnesel precej tobaka, cigaret, gnjati, klobas, jaje, moke in drugih dobrot. Tobak je tat spetoma izgubil in so ga dobili Kozinčevi nazaj, vse drugo je šlo z uznovičem za vedno.

× V Beograd je pred kratkim prispel generalni tajnik turškega zunanjega ministrstva Numan Menemendzogu. V naši prestolnici je ostal dva dni.

× V Poljanah pri Mirni peči je bila pred kakimi 10 leti okradena na sejmu posestnica Marija Majdelova. Tat ji je vzel 9000 din — njen izkupiček za prodane vole. Tedaj je dejanja osumila mešetarja. Po 10 letih pa je sedaj na smrtni postelji Majdečkin sosed priznal tatvino, vrnil kmetici ukradeni denar in namaknil še 2000 din za obresti.

Vodja, organizator in propagator nacionalno socialistične miselnosti med sudetskimi Nemci na Češkoslovaškem, Konrad Henlein.

× V Celju je pred časom tovarna Metalna d. d. kupila načrte holandskega izumitelja Hirnha za posebne vrste peči, ki so neobhodno potrebne za izdelovanje tako zvane litopon barve. Tako je ta tvrdka edina pri nas lahko izdelovala omenjeno barvo, po kateri je danes veliko povpraševanje v vsej državi. Več tovarn je skušalo pridelovati vsaj podobno barvo, a se jim ni posrečilo. Pred kratkim pa so bili načrti iz pisarne Metalne d. d. ukradeni. Policija jih je našla v stanovanju nekega gospoda, ki je bil lakoj aretiran. Po zaslišanju prijetelega so aretirali še dva druga. Afera vzbuja seveda obilo prahu. Aretirani so že na svobodi, vso zadevo pa bo v kratkem obravnavalo okrožno sodišče v Celju.

× V Bohinjski Bistrici je pred kratkim izbruhnil požar pri posestniku Jožetu Urbanu, po domače pri Kmetu. Pogorelo je 20 m dolgo gospodarsko poslopje, vsa klaja za živino in mnogo gospodarskega orodja. Škoda je tem občutnejša, ker je bil Urban zavarovan le za neznaten znesek.

× Na zadnji svinjski sejem v Mariboru so pripeljali 89 svinj in 3 ovce. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 85—105, 7—9 tednov 110—120 din, 2—4 mesece 145 do 190 din, 5—7 mesecev 240—380 din, 8—10 mesecev 410—480 din, 1 leto 710—810 din; 1 kg žive teže 675—775 din, 1 kg mrtve teže 875 do 1125 din. Prodanih je bilo 31 svinj.

× V Smederevu so ustanovili novo predilnico bombaža z glavnico 10 milijonov din pod naslovom: Prva dunavska predilnica bombažnega prediva in sukanca.

× V Kostanjevici pri Mariboru je požar uničil bajto zakonec Ignaca in Alojzije Hribernik. Požar je nastal zaradi slabega dimnika. Siromaka sta mogla rešiti samo to, kar sta imela na sebi.

× V Forminu pri Sv. Marjeti pri Ptuju je posestnici Elizabeti Tomažič zgorelo gospodarsko in stanovanjsko poslopje do tal z vsemi poljskimi pridelki in gospodarskim orodjem. Gasilci so le s težavo preprečili še večjo katastrofo. Škoda se ceni nad 20.000 din. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika, ki je propuščal iskre in se je vnela slamnata streha.

× Velikonočne žolske počitnice bodo letos za katolike in pravoslavne trajale 12 dni in sicer od 15. do 26. aprila.

× Slovenske knjige 2. številka izide prve dni aprila in jo prejmejo zainteresirani na ogled, če to žele in sporoče po dopisnici svoj naslov Upravi Slovenske knjige v Kamniku.

× Združenje trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah je prosilo Zbornico za TOI in Zvezo trgovskih združenj za dravsko banovino, da bi ukrenili vse potrebno, da se prepreči naseljevanje trgovskega življa v dravski banovini. Ta akcija je izzvala v javnosti živahno odobravanje.

Vesela pisarija

× V Hohovici v občini Sv. Križ pri Litiji sta pred kratkim vdrla v hišo Marije Mrzelove dva neznanca in pobrala, kar sta dosegla: 60 din, 40 starih avstrijskih srebrnikov in bakren kotel. Potlej sta izginila v noč brez sledu.

× Pri Rušah je na železniški progi blizu tovarne vlak do smrti povozil 71 letnega Ivana Kolarja.

× V Dobrničah pri Medovdolu v Dalmaciji so imeli verniki dolgo časa spore z medovdolskim dušnim pastirjem. Končno je pred kratkim vsa vas — okoli 500 duš — prestopila v pravoslavlje in noče več nazaj v katoliško cerkev.

× V Ljubljani se je v soboto zvečer na Celovski cesti pripetila huda avtomobilska nesreča. V smeri od Dravelj se je peljal s svojim avtomobilom v družbi nekaj tovarišev trgovski potnik Ivan Gerbec z Iga. Avto je vodil Milan O., kuhar v neki ljubljanski gostilni. Avto je tresel v električni drog ob cesti in se močno razbil. Drog se je pri sunku precej nagnil. Lastnik avtomobila je močno poškodovan in so ga z rešilnim vozom prepeljali v bolnico, kjer se njegovo stanje boljša. Ostali trije tovariši so po srečnem naključju ostali nepoškodovani.

× V Marenbergu si je hotela občinska hranilnica priskrbeti posojilo v višini enega milijona dinarjev, da bi s to vsoto dosegla likvidacijo vlog. Zato je hranilnica zaprosila marenberško občino za poročilo. Občinski odbor pa je garancijo na zadnji seji odklonil z motivacijo, da posojilniška uprava ne uživa dovolj zaupanja.

× V Vrholah pri Slovenski Bistrici je v silnih mukah umrla komaj 21letna služkinja Kristina Lipoglav, ki jo je njen ljubček spravil k neki mazačici. Ta ji je nasilnim potom odpravila telesni plod in ji pri tem zastrupila kri. Orožniki so aretirali mazačico in ljubčka in ju izročili sodišču.

× V Nišu je bil pred kratkim obešen Rusomir Nedeljković iz Soko banje. Na smrt je bil obsojen, ker je v domačem kraju umoril neko

Bärckel je od Hitlerja imenovan za narodno socialističnega komisarja v Avstriji do plebiscita, ki se vrši 10. aprila in bo odločil o končni spojitvi obeh držav.

vdovo in njeno hčerko. Zadnjo noč je preživel obsojenec mirno, le malo več je pil. Ko ga je sodnik izročil krvniku je izrazil željo, da bi mu podaljšal življenje še za eno uro, da bi se poslovil od svojcev. Ta želja mu pa ni bila izpolnjena.

× Blizu Dravograda je ondan popoldne pričel na cesti goreti avto industrijalca Ivana Köllnera iz Dravograda. Avtomobil je v nekaj minu-

PRI KAŠLJU
in
HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah.
Velika steklenica
Din 40.—
Mala steklenica
Din 25.—

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 2685321. X. 1937

tah popolnoma zgorel in znaša škoda okoli 40.000 dinarjev. Trije potniki so se komaj rešili strašne smrti.

× V Mariboru je pred kratkim pobegnil iz jetnišnice 21letni trgovski pomočnik Milan Rapaič iz Vrhloga pri Otočcu. Izrabil je priliko, ko so bili jetniki spuščeni na dvorišče in preplezal zid jetnišnice. O Rapaičevem begu so bile obveščene vse varnostne oblasti. Pobegli jetnik je bil v preiskovalnem zaporu zaradi številnih vlomov in tatvin.

Židovski kapital v Palestini

Po podatkih iz Amerike so samo lansko leto židje v razna investicijska dela v Palestini vložili 5 milijonov 849 tisoč funtov šterlingov, oziroma v našo vrednost preračunano, okoli 14 milijard dinarjev denarja. To število nam bolj nazorno pokaže židovsko gospodarsko silo kakor najbolj izčrpnji članki.

Časnik kot japonski zaveznik

Kolikokrat smo že naglašali važnost in odločilni pomen tiska v »Kmetiskem listu«! Povedali smo, da je tisk najmočnejša velesila, močnejša kakor vsako orožje. Z njim si skušajo pomagati in se z njim bore mali in veliki narodi, z velikim uspehom se ga poslužujejo pri borbi za svoje kolonialne in politične interese tudi Japonci.

Kakor bo našim čitateljem znano, je Japonska otoška država, ki nima doma dovolj prostora in življenjskih pogojev za razmah prebivalstva. Zato že dolgo išče prostora, kamor bi lahko s pridom pošiljala presežek svojega človeškega prirastka. V Zedinjenih državah se Japonci branijo še mnogo bolj kakor drugih narodov, zato jim je tja pot domala popolnoma zaprta. Zato streme že zdavnaj na azijsko celino in so jeli napadati Kitajsko, češ da morajo tamkaj iztrebiti komunizem.

Vzporedno s težnjo na azijsko celino iščejo še drugih možnosti za svoj razmah, zlasti se obračajo v Južno Ameriko. Na njena tržišča prodirajo s svojimi industrijskimi proizvodi, hkratu pa pošiljajo tja tudi del svojega človeškega presežka. Popolnoma po načrtu in smotrno delujejo v tem smislu že dobra tri leta. Dosegli so v tem času prav lep napredek v trgovini. Pri tem delu se poslužujejo velesile, ki smo jo omenili v za-

četku, namreč tiska. Začeli so v Tokiu izdajati list »Azija-Amerika«, ki ga prav vidno podpirajo razni srednjeameriški in južnoameriški konzulati v japonski prestolnici. Ta list je pred časom molče priznal novo državo Mandžukuo, čeprav jo je izmed vseh južnoameriških držav doslej uradno priznala samo republika San Salvador. Članki, ki izhajajo v tem časniku, so pisani v španskem, portugalskem, japonskem in angleškem jeziku ter propagirajo kulturne in politične stike Japonske z Južno Ameriko.

Kakor Zedinjene države, tako je tudi Brazilija omejila dotok tujcev in določila kvote (količine) za posamezne države. Kljub temu se je vselilo l. 1935. v Brazilijo 9611 Japoncev, kar pomeni 6762 ljudi več kakor znaša kvota za Japonsko. Zato se je proti njim med domačini v Braziliji dvignil velik odpor. Japonci se namreč le počasi potujčujejo, naseljujejo pa se v tujini le v strujenih kolonijah. Zgodilo se je celo, da so domačini iz nekega kraja v Braziliji, kjer so Japonci prav gosto naseljeni, prišli v Rio de Janeiro in zahtevali, naj jim pošljejo — braziljskega konzula! Odtlej se morajo pač Japonci držati njim določene kvote, z druge strani pa si vplivni interese prizadevajo, da bi omiliti omejitve glede priseljevanja tujcev. Njim gre za to, da dobe veliko število kmetijskih delovnih sil, ki so poceni, četudi bi bile japonske.

Sedaj živi v Braziliji dobrega pol milijona Japoncev in je torej ta japonska naselbina. ra-

zen seveda v novi državi Mandžukuo, najštevilnejša, kar jih ima Japonska v tujini. Na Japonskem so ustanovili dva tako zvana braziljska fonda, število ladij pa, ki opravljajo promet med Tokiom in Rio de Janeirom, je leta 1936. doseglo tonažo 19.000, nasproti prejšnjim 13.000 tonam.

Zivahne stike ima Japonska tudi z republiko Peru. Tam šteje japonska kolonija kakih 50 tisoč duš. Med peruansko-japonskimi podjetji je tudi veliko ozemlje za gojitev rastline koka, iz katere pridelujejo kokain in ga izvažajo na — Kitajsko. Manjšo kolonijo imajo Japonci tudi v Paragvaju, kjer si prizadevajo, da bi jo čim bolj razširili.

V zadnjem času je japonska propaganda v Južni Ameriki nekoliko popustila. Vzrok temu so japonski boji na Daljnem vzhodu, kjer skušajo podjarmiti Kitajce in čim bolj odrezati Rusijo od morja. Kako se jim bo ta drzni naert posrečil, o tem nam pove bodočnost. Vsekakor pa je značilno in tudi za nas koristno, če vemo, da se velesile v velikih svetovnih borbah, kjer je na razpolago toliko sredstev in sil, z velikim uspehom poslužujejo tudi tiska. To nam je menda dovolj prepričevalen opomin, da se tudi mi brigajmo za svoj tisk. Če jim je potreben tam, kjer lahko delujejo milijoni in milijarde, za katerimi trdno stoji vsa diplomatska moč in oborožena sila, toliko bolj je potreben nam, ki se brez vsake pomoči borimo za pravico svoje zemlje, krvi in stanu!

Iz tujine

■ Iz Romunije bodo odslej politične nasprotnike vladajoči izganjali na Kačji otok v Crnem morju. Na ta otok, ki je samo 600 m dolg in 500 m širok, neobljuden in brez vode, bodo za »prvo silo« po dosedanjih namerah izgnali okrog 2000 političnih kaznjencev. Zgradili bodo nekako trdnjavo podobno betonsko zgradbo, v kateri bo 1500 malih celic. Deportiranci bodo smeli vzeti seboj knjige in godbene instrumente, prepovedan pa jim bo radio. Na otoku se bodo sicer lahko svobodno gibali, vendar pa jim bo uporaba čolnov ali splavov prepovedana. V daljavi 100 metrov od obale bo okrog otoka zgrajena žična ovira, tako da bo vsak beg nemogoč. Na svetilniku bo nameščena posebna straža, ki bo s strojnimi obvladala ves otok in njegovo okolico. — Če se bodo režimji pridno menjali, si bodo polagoma vsi uglednejši Romuni ogledali to najnovejšo zanimivost na skrajnem jugovzhodu kulturne in civilizirane Evrope.

■ V Mehiki je vlada razlastila tuje družbe, ki so imele pravico za izkoriščanje petrolejskih vrelcev. Finančni minister je zastopnikom razlaščenih družb izjavil, da bo vlada za razlaščenca petrolejska polja plačala pravično odškodnino.

■ Zedinjene države imajo po zadnjem ljudskem štetju iz junija 1937 130 milijonov prebivalcev.

■ V New Yorku so dosednji poskusi s serumom proti rumeni mrzlici uspešno zaključeni. Nad 33 tisoč bolnikov so s tem serumom cepili v Braziliji in Kolumbiji in rezultat cepljenj je bil z malimi izjemami popolnoma zadovoljiv.

■ Nekdanji spovednik bivše avstrijske cesarice Zite je deležen hude kazni. Cerkevno sodišče v Bukarešti je iz še neznanega vzroka izreklo hudo obsodbo na bukareškem stolnim kanonikom, prelatom Ladislavom Zomboryjem. Po uradnem sporočilu, ki je bilo dostavljeno vladi, je Zombory razrešen vseh duhovniških funkcij in obsojen na cerkevno kazen, ki jo je že nastopil v jezuitskem samostanu v Černovicah. Kaznovani kanonik je nekdanji spovednik bivše cesarice Zite.

■ Glasovalno pravico pri avstrijskem plebiscitu imajo vsi moški in ženske, rojeni do 10. aprila 1918, če so avstrijski državljani, in pa Avstrijci, ki so od marca 1933 iz političnih razlogov sprejeli tuje državljanstvo ali morali iz političnih razlogov zapustiti Avstrijo.

■ Avstrijske banke so začele 28. t. m. računati v markah in je odslej vse knjigovodstvo in sploh poslovanje preurejeno po znanem ključu 150 šilinga za eno marko.

■ Silen vihar je divjal te dni na Crnem morju in onemogočal malone ves promet. Po Turčiji pa povzročajo velikansko škodo vremenske nesreče in obrežne poplave, ki so zahtevale že veliko število človeških žrtev.

Din 2.500 rabite, da si ustvarite existenco

Lahko delo doma

Dopise: „Stalno“, uprava lista Maribor
Priložite znamko.

Skoraj nov hrastov

kozolec

dvojniki, vezani s štirimi štanti, ugodno prodam

JOŽE MRAVLJE, Podpet 13, p. Preserje

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Ptujju je bilo prignanih 145 volov, 274 krav, 10 bikov, 44 juncev, 89 telet, 197 konj in 17 žrebet. Vsega skupaj je bilo prignanih 776 glav, prodanih pa je bilo 271 glav. Cena volom je bila 450 do 550, krave po 2 do 4, biki po 4 do 470, junci po 4 do 480, teleta pa po 4 do 6 din za kg žive teže. Konje so prodajali po 1500 do 8000, žrebeta pa po 1300 do 3500 za komad.

Važnejša radio predavanja

Nedelja, 3. aprila: 17.00: Gozdarstvo (g. ing. Karol Tavčar).

Ponedeljek, 4. aprila: 18.00: Zdravniška ura — 18.40: Slovestvo ob letu 1848.

Torek, 5. aprila: 11.00: Mesto in vas — 18.40: Kapitalizem in judovska miselnost.

Sreda, 6. aprila: 18.00: April v naravi — 18.40: Dolenjska srednjeveška mesta.

Petek, 8. aprila: 11.00: Kako nastane film — 18.00: Žena v slikarstvu in njeno stremljenje.

Sobota, 9. aprila: 17.40: Strokovno šolstvo — 20.00: O zunanji politiki.

Sejmi

3. aprila: v Tuhinju, Zabukovju pri Sevnici.
4. aprila: v Kostanjevici, Vinici, Zdenški vasi, Marenbergu, Novem mestu, Loškem poloku, Št. Ilju pri Velenju, Sevnici, Murski Soboti.
5. aprila: v Šmartnu pri Litiji, Stari cerkvi pri Kočevju, Ormožu, Ptujju, Ljutomeru, Dol. Lendavi.
6. aprila: v Ljubljani, Celju, Ptujju Trbovljah.
7. aprila: v Zagorju Mokrionogu, Turnišču.
8. aprila: v Cerkljah, Slovenski Bistrici, Sp. Gorjah, Lembergu, Št. Gotardu, Braslovčah, Ormožu, Mariboru.
9. aprila: v Zužemberku, Polšniku, Sv. Lenartu pri Laškem, Sv. Juriju pri Grosupljem, Celju, Brežicah, Trbovljah.

Vrednostni papirji

2% ¹ / ₂ Vojna škoda	Din 466—470
7% investicijsko posojilo	Din 89—90
7% Drž. hipotek. banke	Din 100—101
6% begluške	Din 90—91
4% agrarne	Din 60—61
7% Blair posojilo	Din 89—90
8% Blair posojilo	Din 95—96
Privilegirane agr. banke	Din 217—218

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'—
1 nemška marka	Din 17'45
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'—
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'28
1 francoski frank	Din 1'31

Velika zaloga **umetni gnojil:** superfosfata, kalijeve soli, apnenega dušika, nitrofoskala (mešano gnojilo),

semen: lucerne, črne detelje, pese, travnih semen, semenskega ovsa itd. pri

»**EKONOMU**«

Liubljana, Kolodvorska ul. 7

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune